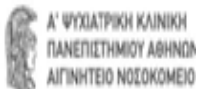
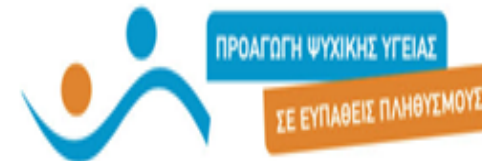

Προαγωγή ψυχικής
υγείας σε ευπαθείς
πληθυσμούς

Ιατρική Ηθική και Πολιτισμική Ευσαιθησία:

Η πρόσληψη των Αρχών της Ιατρικής Ηθικής από
θρησκευόμενα Ισλαμοχριστιανικά κοινωνικά σύνολα.

Αρχιμανδρίτης Δρ. Φιλόθεος Μαρούδας,
Δρ. Ιωάννης Λαδάς

Η Ιατρική Ηθική υπόκειται σε υποκειμενικές προσεγγίσεις και ερμηνείες, ήτοι προσεγγίζεται επί τη βάση ουμανιστικών, επιστημονικών, φιλελεύθερων, συντηρητικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων.

Δεδομένου ότι ασχολείται με τον άνθρωπο, κάποιες φορές αγγίζει τα όρια μεταφυσικών ζητημάτων και συνεπώς προβληματίζει έντονα επίσης τις δύο μεγαλύτερες μονοθεϊστικές θρησκείες:

Τον Χριστιανισμό και το Ισλάμ.

Η Ορθόδοξη Χριστιανική Βιοηθική εξετάζει τα βιοηθικά ζητήματα βάση διαχρονικών κριτηρίων και αρχών, που δεν στρέφεται εναντίον της επιστήμης, της τεχνολογίας και της ιατρικής προόδου.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν έχει σκοπό να εμποδίσει τα τεχνολογικά επιτεύγματα, αλλά προσπαθεί να ωριμάσει πνευματικά τους ανθρώπους ώστε να είναι ικανοί να λαμβάνουν υπεύθυνα αποφάσεις.

Η Βιοηθική εμφανίζεται με αξιώσεις και με τάσεις κυριαρχίας επί των άλλων περιοχών της Ηθικής.

Θεωρείται ως η κορυφαία και η πιο χρήσιμη μορφή Ηθικής σε μια εποχή που αποθεώνεται το κοινωνικό, το παγκόσμιο, το οικονομικό και υποβαθμίζεται το ατομικό, το προσωπικό, το ελεύθερο.

Προέκταση της Ιατρικής Ηθικής;

Η Ιατρική Ηθική έχει περισσότερο επαγγελματικό χαρακτήρα. Επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στον ηθικό χαρακτήρα της σχέσης γιατρού – ασθενούς.

Η Βιοηθική έχει αρκετά εκτεταμένο περιεχόμενο, αφού ασχολείται και με θέματα της ιατρικής και βιοτεχνολογικής έρευνας, με την οικονομική διάσταση της έρευνας και θεραπείας, με την Ηθική του περιβάλλοντος και ζωής γενικότερα, δηλαδή με τη βιόσφαιρα, τις κοινωνικές και άλλες συνέπειες των εφαρμογών της Βιοϊατρικής και Βιοτεχνολογίας. Με βάση τα παραπάνω, η Ιατρική Ηθική αποτελεί μέρος της Βιοηθικής.

Η Βιοηθική δεν είναι μεταφυσική, αλλά πραγματιστική επιστήμη. Δεν είναι ούτε Φιλοσοφία, ούτε Θεολογία.

Ο βιοηθικολόγος δεν είναι ούτε στον φιλοσοφικό του πύργο (φιλόσοφος), ούτε στο κελί του (θεολόγος).

Η Βιοηθική πρέπει να κρατά αποστάσεις από τη Φιλοσοφία, τη Θεολογία, την Πολιτική, την Νομική.

Η Βιοηθική είναι υπόθεση όλων των πολιτών, διότι σχετίζεται με το φαινόμενο της ζωής. Είναι τελικά μία Ηθική που αναφέρεται στην κοινωνία.

Η Βιοηθική δεν μπορεί να αυτοπεριορίζεται.

Δεν μπορεί να ασχολείται μόνο με την υπεύθυνη σχέση του ανθρώπου προς τη δική του ζωή, αλλά και προς τη ζωή γενικότερα.

Η ζωή του ανθρώπου δεν νοείται αυτόνομα, αλλά πάντα σε σχέση προς το φυσικό και το πολιτισμικό, το ανθρωπογενές περιβάλλον.

Η σχέση Ηθικής και σύγχρονης ιατρικής επιστήμης
βρίσκεται σήμερα σε κρίσιμη καμπή.

Υπάρχει εκατέρωθεν η αίσθηση ότι η μία υπονομεύει
την άλλη. Ό,τι συνέβαινε στο παρελθόν με τη σχέση
επιστήμης και Θεολογίας.

Η ιατρική επιστήμη αισθάνεται ότι περιορίζεται στα σχέδιά της από μία ηθική αντίληψη που επιμένει σε παραδοσιακές αρχές, οι οποίες λόγω του μεταφυσικού τους χαρακτήρα παρεμποδίζουν την ανάπτυξη του νέου.

Η Ηθική από την άλλη πλευρά βλέπει με καχυποψία τα μεγάλα άλματα της επιστήμης, επισημαίνοντας τους κινδύνους για τον άνθρωπο και την κοινωνία.

Η σύγκρουση δεν αφορά συνολικά στην ιατρική επιστήμη και την Ηθική, αλλά σε δύο επιμέρους κλάδους τους: Στην επιστήμη που επιδιώκει την αυθαιρεσία και προκαλεί τεράστια διλήμματα στο σύγχρονο άνθρωπο με της μορφή Βιοατρικής και τη σχέση της προς τη Βιοτεχνολογία.

Το πεδίο της σύγκρουσής τους είναι η ίδια ζωή.

Η μία αγωνίζεται κατά περίπτωση για τη διαίωνιση, τη διάγνωση, τη διόρθωση, τη μετάδοση και τη δημιουργία της ζωής, χρησιμοποιώντας μεθόδους που ενίοτε στρέφονται κατά της φύσης και της ζωής, ενώ η άλλη για την εξασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπου αυτά πλήττονται από τις εξελίξεις.

Η ενότητα, η οποία εξασφαλίζει η κοσμική βιοηθική στην πραγματικότητα είναι κενή, διότι υφίστανται τόσες κοσμικές ερμηνείες για την ηθική, τη δικαιοσύνη και την εντιμότητα, όσες είναι και οι θρησκείες.

Ο Engelhardt διασαφηνίζει ότι δεν υπάρχει καμμία κοινή ηθική και βιοηθική, δηλώνοντας παράλληλα ότι οι άνθρωποι έχουν θεμελιώδεις διαφωνίες αναφορικά με το περιεχόμενό τους.

Η κοσμική ηθική αποδείχθηκε διασπασμένη, ποικιλόμορφη και ανίκανη να παρέχει ένα ξεκάθαρο, σαφές, δεσμευτικό, μοναδικό και λογικά αιτιολογημένο περιεχόμενο τόσο στην ηθική, όσο και στη βιοηθική .

Ορθόδοξη Χριστιανική Βιοηθική

Η χριστιανική βιοηθική αποτελεί αίνιγμα, καθώς, από τη χρήση και μόνο του επιθετικού προσδιορισμού χριστιανική, ανακύπτει το ερώτημα εάν μπορεί η ηθική να είναι σεκταριστική, να απευθύνεται δηλαδή σε μία συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων.

Η ονομασία χριστιανική βιοηθική υπονοεί κάτι το οποίο δεν έχει καθολική ισχύ

Εάν ό,τι πρέσβευε η κοσμική Ηθική, πρέσβευε και η χριστιανική, τότε όποιος ενδιαφερόταν θα έβρισκε αυτό που ήθελε στην κοσμική ηθική.

Ο Engelhardt αποφαίνεται ότι δεν μοιραζόμαστε μία κοινή, πλήρη περιεχομένου ηθική

Η Βιοηθική, σύμφωνα με τον Engelhardt, γεννήθηκε για να εξυπηρετήσει δύο στόχους: ένα θεωρητικό και ένα πρακτικό. Ο θεωρητικός στόχος ήταν η περιγραφή της ορθής ηθικής συμπεριφοράς για τους γιατρούς, τις νοσοκόμες και τους βιοϊατρικούς επιστήμονες, ενώ ο πρακτικός η δημιουργία ενός είδους κοσμικών ιερέων, οι οποίοι θα είχαν τη δυνατότητα παροχής συμβουλών στα νοσοκομεία, τις ιατρικές σχολές και τα ερευνητικά κέντρα.

Τα 18 κριτήρια της ορθόδοξης χριστιανικής βιοηθικής
Σύμφωνα με τον Καθηγητή Απόστολο Νικολαΐδη, τα
κριτήρια μιας χριστιανικής θεώρησης της βιοηθικής
είναι τα ακόλουθα:

(α) Η ανθρώπινη ζωή αποτελεί δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο.

(β) Ο άνθρωπος είναι υπεύθυνος για τις οικολογικές ισορροπίες που εξασφαλίζουν τη διατήρηση της ζωής.

(γ) Ο άνθρωπος είναι συνδημιουργός της ανθρώπινης ζωής και όχι δημιουργός της.

(δ) Ο άνθρωπος είναι διαχειριστής της ζωής του.

(ε) Ο άνθρωπος αποτελεί ψυχοσωματική οντότητα.

(στ) Η υγεία και η ασθένεια αποτελούν τρόπους διαχείρισης της ζωής.

(ζ) Η ανθρώπινη ζωή είναι μία αξία, αλλά όχι αυτοαξία.

(η) Από τη στιγμή της σύλληψης η ανθρώπινη ζωή αποκτά ιερό χαρακτήρα.

(θ) Η ανθρώπινη ζωή και ο θάνατος δεν εμπορευματοποιούνται.

(ι) Η ανθρώπινη ζωή έχει αξιοπρέπεια.

(ια) Κάθε ιατρική επέμβαση στον άνθρωπο πρέπει να γίνεται με προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζεται η ελευθερία του.

(ιβ) Το κάθε άτομο θεωρείται αναντικατάστατο και μοναδικής αξίας.

(ιγ) Ο άνθρωπος δεν είναι υπεύθυνος μόνο για τη δική του ζωή, αλλά και για τη ζωή των άλλων και των επόμενων γενεών.

(ιδ) Αναφορικά με το μυστήριο της ζωής, ο άνθρωπος δεν μπορεί να συμπεριφέρεται αλαζονικά διεκδικώντας το ρόλο του Θεού.

(ιε) Οποιαδήποτε παρέμβαση στους νόμους που διέπουν την ανθρώπινη φύση, πρέπει να συνοδεύεται από την αίσθηση ότι αποτελεί επέμβαση στη θεία δημιουργία και συνεπώς χρειάζεται αυτοσυγκράτηση, σεβασμό και ταπείνωση.

(ιστ) Η επέμβαση της βιοτεχνολογίας σκοπεύει στη θεραπεία ασθενειών και όχι στη διόρθωση της δημιουργίας.

(ιζ) Από την επέμβαση στη διόρθωση της δημιουργίας, δημιουργούνται πολλά προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με την αλλοίωση του κοινωνικού σώματος και των λειτουργιών του μέσω ρατσιστικών και άλλων παρεμβάσεων και την πρόκληση συγκρούσεων και αποκλεισμών.

(ιη) Το σημαντικό είναι ο πνευματικός θάνατος. Δεν πρέπει να δίνεται σημασία στη διατήρηση της ζωής, όσο στην αποφυγή του πνευματικού θανάτου που δηλώνει η σχέση ακοινωνησίας προς τον Θεό και το συνάνθρωπο.

طبقه اخرى لا يحشونها بقلا لها باليونانية اي يقيد قوتها اي الملتصق من لها
 فتاليتم حول الطبقة القرنيه ولا يحشونها حوا اخرى سائر الطبقات بعضها
 بعضها بعضا لانه لو غشاها كله لمنع البصر من ان يفسده
 وهي على هذا المثال

والامبتدى بالاختيار عن منافع كل واحد من الرطوبات والطبقات التي وصفنا
 ابتداء الشبكيه وكونها ومنتهىها ومواضعها وقدرتها. تقدمت في اخبارك
 ان الرطوبه الجليديه في وسط العين وان خلفها رطوبه واحده وثلاث طبقات
 وقدمتها رطوبه واحده وثلاث طبقات. فنبتدى بعون الله بالاختيار
عن منفعه الرطوبه التي خلف الجليديه وهي الزجاجيه وعن التل
 طبقات التي ذكرنا خلفها فنقول ان كل عضو من اعضا البدن لا بد له من عت

Ισλαμική Βιοηθική

➡ **Α. Από το Εγώ στο Εσύ,
και έπειτα στο ΕΣΥ**

(προσεγγίζοντας τον άλλο,
μέσα από την πολιτισμική ιδιαιτερότητά του,
Και μιλώντας στη γλώσσα του)

Δυτικός τρόπος σκέψης VS Κόσμος

Πώς σκεφτόμαστε εμείς

-
- Τι αξία έχουν για σας οι ηθικές υπαγορεύσεις της χριστιανικής πίστης;
 - Τι σημαίνει για σας η προσωπική επιλογή για προσωρινή αγνότητα, είτε και μια επιλεκτική απόρριψή τους;

Ο ισλαμικός τρόπος σκέψης

ΑΚΡΑΙΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΗΘΙΚΕΣ ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ

- ▀ Ας θυμηθούμε τα σκίτσα του Μωάμεθ...

...και τι έγινε στα γραφεία του Charlie Hebdo

... Να θυμηθούμε και τα θύματα που έσπρωχναν στρατιώτες του Ισλαμικού Κράτους από τις οροφές κτηρίων

ως τιμωρία για τις ομοφυλοφιλικές τους προτιμήσεις

Η φιλοσοφία του Ισλάμ όμως δεν είναι εξ ορισμού εχθρική και μισαλλόδοξη

- ▶ Το κλειδί της ερμηνείας: Το Ισλάμ διέπεται από νομικό πνεύμα
- ▶ Άρα στο Ισλάμ οι ηθικές υποχρεώσεις είναι αντικειμενικό και μη διαπραγματεύσιμο καθήκον
- ▶ Οι πηγές του Νόμου στο Ισλάμ είναι το Κοράνι, οι Καταγεγραμμένες Παραδόσεις (Χαντίθ) και οι Κανονιστικές Συλλογές

Βιοηθικές Αρχές και Δικαίωμα LGBTQ αυτοπροσδιορισμού στην ισλαμική σκέψη

- ▶ Οι 4 Αρχές Βιοηθικής των Beauchamp/Childress χωρίς να προσβάλλουν, δεν εκφράζουν στον ίδιο βαθμό την Ισλαμική Ηθική.
- ▶ Παράλληλες Βιοηθικές Αρχές που βαρύνουν στη συνείδηση
του πιστού Μουσουλμάνου

Προσεγγίζοντας την ιδιαιτερότητα

Τα δικαιώματα της LGBTQ κοινότητας δεν είναι αποδεκτά στη νομική/ηθική σκέψη του Ισλάμ.

Παράλληλα, οποιαδήποτε μομφή κατά του εκπεφρασμένου αυτού πλαισίου, δεν βοηθεί περισσότερο το μέλος αυτής της θρησκευτικής κοινότητας, αλλά μάλλον του φορτώνει επιπλέον ενοχές και αρνητισμό.

Η ιδιαιτερότητα των νέων μουσουλμανικών πληθυσμών που εγκαθίστανται στον ελλαδικό χώρο: προέρχονται από ανατολικές και όχι από δυτικές κοινωνίες.

Κάνοντας μια καλή αρχή...

- ▶ Μιλώντας με ειλικρίνεια εξηγούμε πως η ελληνική είναι μια διαφορετική κοινωνία και πως δεν γνωρίζουμε πολλά από όσα ισχύουν στην χώρα καταγωγής του.
- ▶ Εκφράζουμε σεβασμό και καλή διάθεση απέναντι στις παραδόσεις και τον τρόπο σκέψης του.
- ▶ Εφόσον γνωρίζουμε, αναφέρουμε ως παράδειγμα ότι μας είναι γνωστές οι δεσμεύσεις έναντι του ηθικού κώδικα που ασπάζεται (ισλαμικού εν προκειμένω)
- ▶ Δεν τον κρίνουμε
- ▶ Παρουσιάζουμε αντίστοιχες περιπτώσεις ατόμων ή συλλόγων με κοινό ηθικοθρησκευτικό υπόβαθρο στη Δύση και πώς εκφράστηκαν